Talousarvioesitys 2021

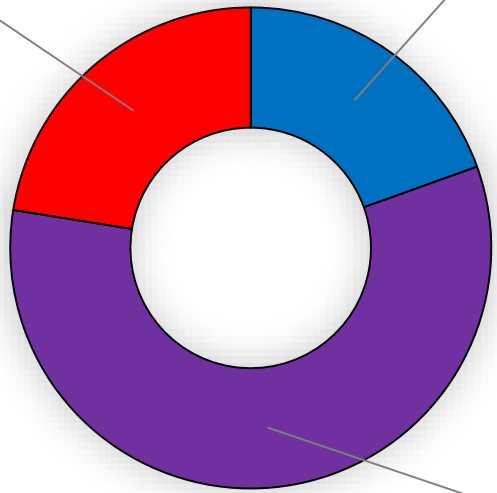
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Kansliapäällikkö Pursiainen

Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto 13.10.2020

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala yht. noin 3,5 mrd. euroa

Liikenteen ja viestinnän palvelut 783 milj. euroa, josta
TV- ja radiorahasto 543 milj. euroa
Henkilöliikenteen ostot 108 milj. euroa

Hallinto ja toimialan yht. menot 680 milj. euroa,
josta alv-menot 483 milj. euroa

Liikenne- ja viestintäverkot 2 022 milj. euroa, josta
perusväylänpito 1364 milj. euroa
väyläverkon kehittäminen 422 milj. euroa

Määrärahat luvuittain vuoden 2021 talousarviossa

1 000 euroa	TA 2020	TAE 2021
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	635 761	680 301
10. Liikenne- ja viestintäverkot	2 097 967	2 021 872
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	771 463	783 387
Hallinnonala yhteensä	3 505 191	3 485 560
Kehykseen kuuluvaa	2 540 992	2 459 031
Kehyksen ulkopuolella	964 199	1 026 529

Keskeiset nostot

- LVM:n pääluokan määrärahat suuruusluokaltaan samalla tasolla kuin vuonna 2020
- Liikenteen päästöjä pyritään vähentämään mm. osoittamalla lisärahoitusta raideyhteyksien sähköistämiseen ja julkisen henkilöliikenteen ilmastoperusteisiin toimenpiteisiin
- Käynnissä ennätysmäärä uusia väyläverkon kehittämishankkeita (elvytyshankkeet, MAL-hankkeet ja teolliset investoinnit)
- Nopeiden raideyhteyksien edistäminen jatkuu aiemmin myönnetyillä määrärahoilla
- Jatkossa valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ohjaa osaltaan määrärahojen kohdentamista

Liikenne- ja viestintäverkot

- Liikenne- ja viestintäverkkojen määrärahoista valtaosa eli noin 1,4 miljardia euroa kohdennetaan ratojen, teiden ja vesiväylien perusväylänpitoon
- Perusväylänpidon määrärahaan sisältyy parlamentaarisen työryhmän esityksen mukainen 300 milj. euron pysyvä tasokorotus
- Tasokorotuksella pyritään hallitsemaan korjausvelkaa ja purkamaan sitä asteittain
- Uusina avustettavina joukkoliikennehankkeina aloitetaan Turun raitiotien suunnittelu ja Helsingin seudun lähijunaliikennettä palvelevien varikoiden suunnittelu
- Aiemmin alkaneina valtion avustamina joukkoliikennehankkeina jatkuvat Länsimetro, Raide-Jokeri, Tampereen raitiotie ja Vantaan raitiotie
- Vaarallisten tasoristeysten poistamista jatketaan 10 milj. euron määrärahalla

Korjausvelan kehittyminen

Arvio korjausvelan määrän (milj. euroa) kehittymisestä 2019-2022

	Korjausvelka vuoden alussa (milj. euroa)			
	2019	2020	2021	2022
tiet	1452	1580	1544	1581
radat	1216	1237	1238	1228
vesiväylät	37	37	33	29
Yht.	2706	2854	2815	2838

Vuoden 2021 jälkeen

- tieverkon korjausvelka palaa vuoden 2020 alun tasolle.
- rataverkon kunto säilyy ennallaan tai jopa hieman paranee.
- vesiväylien osalta korjausvelka on varsin pieni ja vähenee hieman.

Väyläverkon kehittämishankkeet

- Uusina väyläinvestointeina ehdotetaan aloitettavaksi kolme ratahanketta, kaksi vesiväylähanketta ja yksi tiehanke

Uudet ratahankkeet:

- Turun ratapihan kehittäminen ja Kupittaa-Turku kaksoisraiteen rakentaminen, valtuus 33,75 milj. euroa
- Oulu-Kemi -radan välityskyvyn parantaminen (kohtausraiteet), valtuus 15 milj. euroa
- Tampere-Jyväskylä -radan parantamisen 1. vaihe, valtuus 19 milj. euroa

Uudet vesiväylähankkeet:

- Saimaan kanavan sulkujen pidentäminen, valtuus 90 milj. euroa
- Kemin Ajoksen meriväylän syventäminen, valtuus 26,5 milj. euroa

Uusi tiehanke:

- Vt 4 Äänekoski-Viitasaari -tieosuuden kehittäminen, valtuus 21,2 milj. euroa

Vuonna 2021 käynnissä olevat väyläverkon kehittämishankkeet nyt ehdotettavat uudet hankkeet mukaan lukien

- 17 ratahanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet yhteensä ovat 1,1 mrd. euroa
- 15 tiehanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet yhteensä ovat 658 milj. euroa
- 3 vesiväylähanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet yhteensä ovat 121,5 milj. euroa
- Yhteensä eri puolilla Suomea on vuonna 2021 käynnissä 35 väylähanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet ovat noin 1,9 mrd. euroa
- Valtaosa edellä mainituista väylähankkeista valmistuu liikennekäyttöön vuosien 2021-2024 aikana

Liikenteen ja viestinnän palvelut

- Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostoon esitetään 108,2 milj. euroa, johon sisältyy 20 milj. euron pysyvä tasokorotus ilmastoperusteisiin toimenpiteisiin
- Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen 89 milj. euroa
- Saariston yhteysaluspalveluihin osoitetaan 19,1 milj. euroa, johon sisältyy 1,25 milj. euroa yhteysalusliikenteen laiturien korjauksiin
- Yhteysalusmomentille esitetään myös 9,3 milj. euron valtuutta 5-vuotisiin saariston yhteysaluspalvelusopimuksiin (Yhdistetyn Nauvon pohjoisen ja Korppoon yhteysalusreitin hankinta)
- Tieliikenteen turvallisuustoimintaan esitetään 8,1 milj. euroa
- Laajakaistahankkeen jatkamiseen 5 milj. euroa
- Siirto valtion TV- ja radiorahastoon 543,3 milj. euroa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen

Liikenteen päästöt ja ilmastopolitiikka

- Liikenteen päästövähennystavoitteilla vastataan Suomen tavoitteeseen hiilineutraaliudesta
- Liikenteen päästöt vähintään puolitetaan vuoteen 2030 mennessä askeleena kohti hiiletöntä liikennettä
- 20 milj. euroa julkisen henkilöliikenteen päästöjen vähentämiseen
- 6 milj. euroa sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatukeen ja konversioihin kaasu- tai etanolikäyttöisiksi